

Õiguskantsler

Peeter Sibul
Räpina Vallavalitsus
delta@rapina.ee

Teie 02.06.2023 nr 8-4/2023/854-1

Meie 26.06.2023 nr 6-1/230955/2303441

Kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmine

Lugupeetud Räpina vallavanem

Kirjutasite, et alates 1. juulist 2023 tuleb Räpina vallal hooldekodus oleva inimese eest maksta hooldekodule senisest suuremat tasu, ent riik pole Räpina vallale andnud selle kohustuse täitmiseks piisavalt raha.

[Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse](#) järgi võib kohaliku omavalitsuse volikogu esitada Riigikohtule taotluse tunnistada väljakuulutatud, kuid jõustumata seadus või jõustumata Vabariigi Valitsuse või ministri määrus põhiseadusega vastuolus olevaks, kui see on vastuolus kohaliku omavalitsuse põhiseaduslike tagatistega. Samuti võib volikogu taotleda, et Riigikohus jõustunud seaduse, Vabariigi Valitsuse või ministri määruse või selle sätte kehtetuks tunnistaks, kui see on vastuolus kohaliku omavalitsuse põhiseaduslike tagatistega (§ 7). Taotluse esitamiseks on vajalik volikogu koosseisu häälteenamus ([kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) § 45 lg 5).

Riigikohus on varem Põlva Vallavolikogu taotlust lahendades leidnud, et [Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) § 154 lõike 1 kohaselt on kohalikul omavalitsusel õigus saada piisavalt raha omavalitsuslike ülesannete täitmiseks. Sama paragrahvi lõige 2 näeb ette, et kohalikule omavalitsusele pandud riiklikud kohustused peavad olema täies ulatuses rahastatud riigieelarvest. Selle sätte järgi ei pea kohalik omavalitsus seadusega pandud riiklike ülesannete täitmiseks kasutama omavalitsuslike kohustuste täitmiseks mõeldud raha ([RKPJKo 06.12.2022, nr 5-22-5/16](#), punktid 63 ja 64).

Seega, kui Räpina Vallavolikogu asub seisukohale, et Räpina vallale pole [sotsiaalhoolekande seadusega](#) pandud ülesannete täitmiseks piisavalt raha ette nähtud, võib volikogu taotleda põhiseaduslikkuse järelevalvet otse Riigikohtult. Riigikohtu ainupädevuses on otsustada, kas riik on rikkunud põhiseadust.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kärt Muller 693 8418
Kart.Muller@oiguskantsler.ee